

XI WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Nr kodu:

Finał wojewódzki – 11 marca 2011 r.
Test - godz. 12.30 – 14.00

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW KONKURSU

Gratulujemy dobrego rezultatu w eliminacjach rejonowych. Życzymy zdobycia tytułu laureata. Mamy nadzieję, że dobrze przygotowales się do wykonania dzisiejszych zadań. Zanim zaczniesz rozwiązywać test przeczytaj poniższe uwagi:

- 1. Masz do dyspozycji 90 minut.*
- 2. Test obejmuje oprócz pytań z zakresu podstawy programowej także pytania do zagadnienia dodatkowego „Polska w czasach Jadwigi i Jagiełły 1384 – 1434”, oparte na podanej w regulaminie literaturze.*
- 3. W przypadku pytań wymagających wyboru, prawidłowe odpowiedzi zakreślaj kółeczkiem, krzyżykiem lub podkreślaj. Używaj długopisu lub pióra. Dbaj o czytelność i estetykę swej pracy.*
- 4. Dokładnie przeczytaj polecenia do każdego pytania. Zrób to dwa razy.*
- 5. Jeżeli nie jesteś pewien odpowiedzi nie trać czasu. Zostaw to zadanie na później. Odpowiadaj na następne pytania. Na koniec wróć do opuszczonego pytania.*
- 6. Po udzieleniu odpowiedzi na wszystkie pytania przeczytaj je ponownie. Przemyśl te odpowiedzi, które sprawiły Ci najwięcej problemów.*
- 7. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, przekreśl błędną odpowiedź i zaznacz właściwą. Pamiętaj, że taka zmiana powinna być czytelna dla sprawdzającego.*

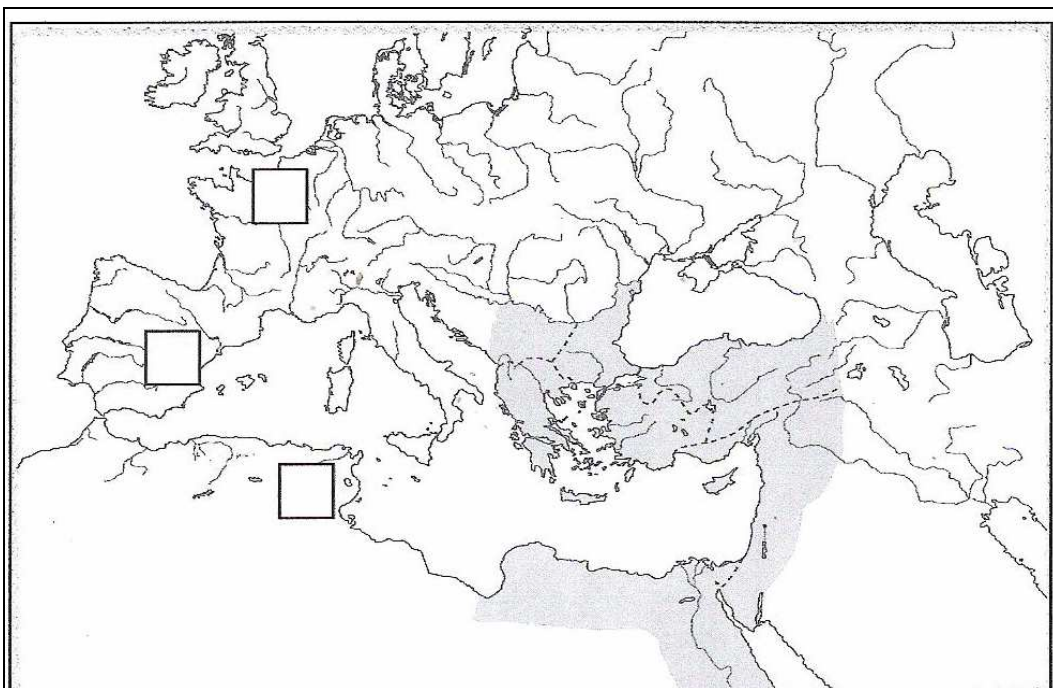
1. Zaznacz literą **A** wydarzenie najwcześniejsze, a literą **B** najpóźniejsze chronologicznie.

wielka schizma wschodnia	
narodziny chrześcijaństwa	
niewola awiniońska papieża	
edykt tolerancyjny Konstantyna Wielkiego	

2	
----------	--

2. Na mapie zaznacz literami w odpowiednich kratkach ludy barbarzyńskie, które utworzyły swoje państwa na terenach byłego cesarstwa zachodniorzymskiego. Wybierz spośród podanych niżej możliwości.

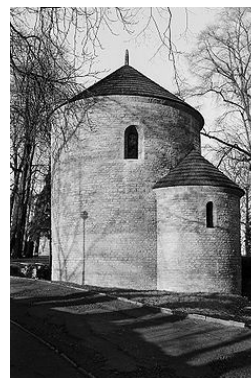
A – Wandalowie, **B** – Wizygoci, **C** – Hunowie, **D** – Ostrogoci, **E**- Frankowie

Upadek imperium rzymskiego i wielka wędrówka ludów IV-V w. n.e. Wyd. Meridian – Skaner, Szczecin 2003

3	
----------	--

3. Jak nazywa się typ budowli przedstawiony na ilustracjach?

1	
----------	--

.....

4. Odpowiedz na pytania a) – d).

„Jak zaś doszło do wypędzenia króla [...] z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem Bożym, nie powinien był drugiego pomazańca za żaden grzech karać cielesnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków.”

Cyt. za: Lech Bielski. *Historia i dokument. Wybór tekstów źródłowych z komentarzami dla gimnazjum i liceum.* Wydawnictwo Znak. Kraków 2001. s., 57

- a) Jakie imię i przydomek nosił król, o którym mowa w tekście źródłowym?.....
- b) Podaj imię ukaranego przez króla biskupa . .....
- c) Kto został następcą wypędzonego króla? .....
- d) Kto jest autorem cytowanego fragmentu źródła? .....

4	
---	--

5. Do wydarzeń z dziejów średniowiecznej Europy dopisz litery odpowiadające równoległym z nimi faktom z dziejów Polski. Wybierz z podanych propozycji.

Europa	Polska
Mongołowie podbijają Ruś	
Panowanie cesarza Ottona I	
Epidemia dżumy „czarnej śmierci” w Europie, śmierć około 1/3 liczby ludności kontynentu	

- A. Początki chrystianizacji Polski
- B. Konflikt między Zbigniewem a Bolesławem Krzywoustym
- C. Panowanie Kazimierza Wielkiego
- D. Rozbicie dzielnicowe w Polsce
- E. Panowanie Bolesława Śmiałego

3	
---	--

6. Podkreśl poprawne zakończenie zdania :

- a) Niedoszłym małżonkiem królowej Jadwigi był
Zygmunt Luksemburski. Wilhelm Habsburg. Karol IV Luksemburski.
- b) Pokój melneński, na mocy którego Litwa na stałe odzyskiwała Żmudź został zawarty w
1414 r. 1422 r. 1433 r.
- c) Pierwszym rektorem odnowionego w 1400 r. uniwersytetu w Krakowie został
Jan z Tęczyna. Paweł Włodkowic. Stanisław ze Skalbmierza.
- d) W Wielkim Księstwie Litewskim wprowadzono strukturę administracyjną według wzorców polskich na mocy postanowień unii
krewojskiej. radomskiej. horodelskiej.

e) W celu pozyskania zgody szlachty na objęcie tronu w Polsce przez jednego ze swych synów Władysław Jagiełło wydał trzy przywileje. Jednym z nich był wydany w 1430 r. przywilej

nieszawski. piotrkowski. jedlnieński.

5	
----------	--

7. Ułóż wydarzenia w porządku chronologicznym wpisując cyfry 1- 5.

Przywilej koszycki	
Koronacja Jadwigi	
Zawisza z Kurozwęk zostaje namiestnikiem (regentem) królewskim.	
Chrzest i koronacja Władysława Jagiełły	
Ludwik Węgierski zostaje królem Polski.	

1	
----------	--

8. Podaj miejsca i daty zawarcia unii polsko - litewskich, których fragmenty zawierają teksty **A – C**.

A. [...] *A temu obojnemu narodowi, żeby już wiecznymi czasy jedna głowa, jeden pan i jeden król spólny rozkazał, który spólnymi głasy od Polaków i od Litwy obran, a miejsce obierania w Polsce, a potem na Królestwo Polskie pomazan i koronowan w Krakowie będzie [...]*

G.Kucharczyk, P. Milcarek, M. Robak. Przez cywilizacje i wieki, kl. 2, Warszawa 2003 s. 117

Data zawarcia unii ..... miejsce .....

B. [...] *My Aleksander czyli Witold, za zgodą najjaśniejszego pana Władysława, króla polskiego, brata naszego najmilszego, wybieramy do herbów i klejnotów szlachty polskiej niżej wymienioną szlachtę ziem naszych litewskich, którą szlachta polska razem ze wszystkimi, którzy z ich rodu pochodzą, do wspólnego braterstwa i powinowactwa przyjęła.*

W. Uruszczak. Państwo pierwszych Jagiellonów, Warszawa 1999, Wodzisław Śląski 2009, s. 69

Data zawarcia unii ..... miejsce .....

C. [...] *Wielki książę Jagiełło obiecuje sumę, zaręczoną pomiędzy królową węgierską, a księciem Austrii, mianowicie 200 tysięcy florenów złożyć i wypłacić[...]*

W. Uruszczak. Państwo pierwszych Jagiellonów, Warszawa 1999, Wodzisław Śląski 2009, s. 67

Data zawarcia unii .....miejsce .....

9. Wpisz odpowiednio przy zdaniach a) – e) **prawda** lub **fałsz**.

3	
----------	--

a) W 1402 r. Zakon zakupił Nową Marchię, co było niekorzystne dla Polski ponieważ jej terytorium oddzielało Wielkopolskę od Śląska.	
b) Według Jana Długosza bezpośrednią przyczyną wybuchu wojny Polski i Litwy z Krzyżakami było zagarnięcie przez Zakon polskich statków ze zbożem dla Litwy.	
c) Na początku wojny, w 1409 r., Krzyżakom udało się zdobyć ziemię dobrzyńską i Kujawy.	
d) Bitwa pod Grunwaldem rozpoczęła się o świcie, dnia 15 lipca 1410 r. i trwała do późnego wieczora.	
e) Na mocy zawartego 1 lutego 1411 r. pokoju w Toruniu Zakon oddawał Polsce ziemię dobrzyńską i godził się na arbitraż w sprawie Santoka i Drezdenka.	

5	
----------	--

10. Nazwij postacie historyczne, o których jest mowa w opisach a) – e).

a) Papież, który w 1408 r. w liście do księcia mazowieckiego Janusza zakazał udzielania pomocy Litwie w wojnie przeciw Zakonowi i utrudniania mu wypraw na Litwę i Ruś.

.....

b) Król Czech, wydał niekorzystny dla Polski wyrok w sporze Krzyżakami w lutym 1410 r.

.....

c) Komtur Świecia, po śmierci wielkiego mistrza pod Grunwaldem dowodził obroną Malborka, a następnie został wielkim mistrzem Zakonu.

.....

d) Rycerz polski, w czasie bitwy pod Grunwaldem pełnił funkcję chorążego krakowskiego.

.....

e) Rektor uniwersytetu praskiego. Po zwycięstwie grunwaldzkim w liście do Władysława Jagiełły wyraził radość z rozgromienia Krzyżaków.

.....

5	
---	--

11. Do jakich dynastii należeli następujący władcy Polski:

Władca	Nazwa dynastii
Ludwik Węgierski	
Przemysław II	
August II Mocny Sas	

3	
---	--

12.. Określ stulecia i połowy, których dotyczą teksty źródłowe A – C

A.

„Na Poznaniu skupiła się cała uwaga ośrodków imperialistycznych, albowiem chodziło o to, aby Poznań, miasto Międzynarodowych Targów i w okresie Targów uczynić terenem zamieszek. Chyba nie ma nikogo naiwnego, aby tego nie widział. W takich rzeczach nie ma przypadków. Wróg starał się więc wykorzystać niezadowolenie części robotników i pracowników Poznania[...] Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciwko władzy ludowej, niech będzie pewien, że mu tę rękę władza odrąbie[...].”

.....połowa .....wieku.

B.

„Bohaterskie wystąpienie naszej popisowej młodzieży, która przelała śmierć na polu bitwy nad ciężką niewolę w szeregach Moskwy, stało się hasłem do powszechnego powstania w Królestwie. Mimo braku wszelkich środków, mimo rzekomo niestosownej chwili, bez zbytecznej a często zawodnej rachuby, Komitet Centralny Narodowy, ulegając konieczności nie zawahał się ani na chwilę przed wielkim czynem.”

.....połowa .....wieku.

C.

„Wielkie i nieustanne konspiracje ryły natenczas Europę, wywoływane panowaniem Świętego Przymierza we wschodnich i środkowych państwach, a restauracją burbońską w zachodnich. Mnożyły się tajne towarzystwa; po czarnych lochach nurtowało życie polityczne”
.....połowa .....wieku.

Lech Bielski. *Historia i dokument. Wybór tekstów źródłowych z komentarzami dla gimnazjum i liceum.* Kraków 2001. s.115, 130; G. Wojciechowski. *Razem przez wieki. Podręcznik dla gimnazjum, kl. 3,* Warszawa 2007, s.185

3	
---	--

13. Z jakiego okresu dziejów Polski pochodzi karykatura?

- a) Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- b) Rzeczypospolitej Polskiej z okresu 1918 – 1939
- c) Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Podpis pod karykaturą:

Polska do prawicy i lewicy: Zaraz mi iść zgodnie smarkacze, bo w skórę.

Prawica: Dobrze, mamu, ja z nim pójdę, ale po drodze go kopnę!

Lewica: Ja też!

M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum,* Warszawa 2002, s. 314

1	
---	--

14. Który ciąg wydarzeń z dziejów II wojny światowej jest ułożony w prawidłowym porządku chronologicznym?

a) wojna obronna Polski 1939, kapitulacja Francji, atak Niemiec na Danię i Norwegię, bitwa powietrzna o Anglię, bitwa pod Stalingradem, bitwa pod Kurskiem, kapitulacja Włoch, inwazja w Normandii, kapitulacja Niemiec, zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii

b) wojna obronna Polski 1939, atak Niemiec na Danię i Norwegię, kapitulacja Francji, bitwa powietrzna o Anglię, bitwa pod Stalingradem, bitwa pod Kurskiem, kapitulacja Włoch, inwazja w Normandii, kapitulacja Niemiec, zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii

c) wojna obronna Polski 1939, atak Niemiec na Danię i Norwegię, kapitulacja Francji, bitwa powietrzna o Anglię, bitwa pod Stalingradem, bitwa pod Kurskiem, inwazja w Normandii, kapitulacja Włoch, kapitulacja Niemiec, zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii

1	
---	--

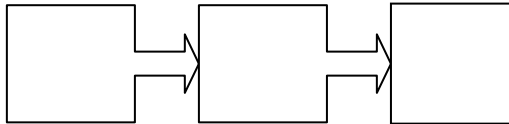
15. Wykonaj polecenia a) – b).

a) Litery odpowiadające podanym niżej wydarzeniom wpisz w odpowiednie miejsca ciągu przyczynowo – skutkowego.

A. Stany Zjednoczone udzielają pomocy w formie planu Marshalla zagrożonym ekspansją komunizmu państwom Europy zachodniej.

B. Komuniści przy wsparciu Armii Czerwonej i NKWD przejmują władzę w państwach Europy wschodniej.

C. Armia Czerwona zajmuje tereny państw Europy wschodniej i środkowej.

2	
---	--

b) Wybierz przedział czasowy, w którym miały miejsce wydarzenia podane w poleceniu 15 a.

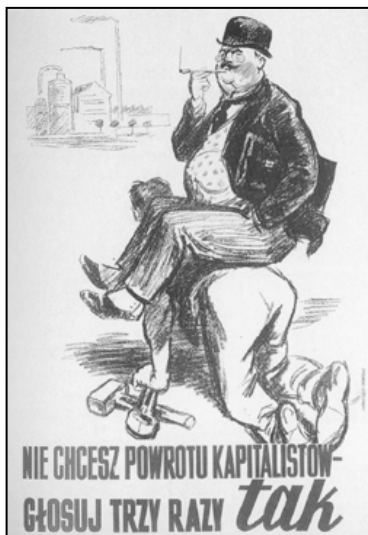
1943 – 1945,

1944 – 1948,

1950 – 1955

16. Podaj daty z dziejów Polski, których dotyczą plakaty na ilustracjach 1, 2. Wybierz spośród podanych niżej propozycji.

1939 – 1945, 1946, 1947, 1948, 1950 – 55, 1956, 1970 – 1976, 1980 – 1981, 1989

Ilustr.1 .....

Ilustr.2 .....

2	
---	--

17. Zaznacz obszar i opisz literą:

A - terytoriów utraconych przez Polskę po II wojnie światowej

B – terytoriów uzyskanych przez Polskę po II wojnie światowej (Uwaga: obszar B powinien być w dwóch częściach)

2	
---	--

18. Wpisz przy zdaniach a) – d) określenia **prawda** lub **fałsz**.

a) Mur berliński został wzniesiony na polecenie Józefa Stalina.	
b) Europejska Wspólnota Gospodarcza powstała na mocy traktatów rzymskich podpisanych przez sześć państw w 1957 r.	
c) Układ Północnoatlantycki (NATO) powstał w 1949 r. jako odpowiedź USA i państw Zachodu na utworzony przez państwa bloku wschodniego Układ Warszawski.	
d) Laureatem literackiej nagrody Nobla w 1980 r. został polski pisarz Czesław Miłosz.	

Dziękujemy za wypełnienie testu !!!

Suma punktów 50.

Tytuł laureata zdobywa osoba, która uzyskała przynajmniej 42 punkty.

4	
---	--

Sprawdzili :

Przewodniczący Komisji

.....

Członek Komisji

.....

Razem	
--------------	--